

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДОКУМЕНТИ,
цитирани в статията на П. Михайлов,
които се публикуват само в електронния вариант

№ 2. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски с пожелания за новата учебна година и посочване на адреса си в Париж (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 14. Оригинал. Ръкопис.)

Париж¹, 25 (12) октомври 1900 г.

Бай Василе,

Навярно си се завърнал вече в София² и си захванал да четеш лекции. На добър час! Дано не закъсняваш за лекции!

Ако някой попита за адреса ми, то[й] е: Paris, Rue des Fenillantines № 9, chez Mme Renaudhu.

С поздрав до домашните

А[настас] И[ширков]

№ 3. Пощенска картичка от Ан. Иширков и Гаврил Кацаров³ до В. Н. Златарски с поздрави от Варна (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 1. Оригинал. Ръкопис.)

Варна, 11 (24) юли 1905 г.

На Гавраила се тъй хареса в[ъв] Варна¹⁾ та едва ще се върне за екскурзията в Родопите. Къпем се и за тебе, коремите отпадат.

А[настас] И[ширков]

¹⁾ Това е празна лакърдия, Василе, и не я вярвай; в събота вечер най-късно съм в София. Аз се готвя и тук за екскурзията в Родопи. Тебе и на госпожата сърдечен поздрав от тука, добре прекарваме и се споменаваме за тебе.

Твой Кацаров

№ 4. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски с напомняне за отпечатъците от „Славянска беседа“ (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 2. Оригинал. Ръкопис.)

Шамони, 25 (12) юли 1908 г.

Драги Василе,

Ако ти е топло, мисли, че аз ходя по ледове и треперя от студ. Няма да забравиш, каквото ти казах за отпечатъците от „Слав[янска] беседа“⁴. Здравейте⁵.

А. Иширков

№ 5. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски с благодарности за изпращането в София (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 3. Оригинал. Ръкопис.)

Тале⁶, 20 (7) август 1911 г.

Драги Василе,

Много здраве на домашните и приятелите от хубавата долина на р. Бода в Харц. Аз съм добре, няма да забравя хубавите рози, които ми поднесе за добър път. Здравей и много здраве.

А[настас] И[ширков]

№ 6. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски с указания за включването му в изпит (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 4. Оригинал. Ръкопис.)

Карлсбад⁷, 7 октомври (24 септември) 1911 г.

Драги Василе,

Ще се завърна на 4 окт[омври]. Програмата за изпит може да наредите така, че на 5 окт[омври] да мога да взема участие в изпита. В Карлсбад искам да се поизчистя и изтънча.

С поздрав до домашните и приятелите

А[настас] И[ширков]

№ 10. Пощенска картичка от Ан. Иширков и Стефан Петков⁸ до семейство Златарски (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 8. Оригинал. Ръкопис.)

Прага⁹, 8 юни 1924 г.

Г-жа, г-ца и г-н проф. В. Н. Златарски
Sofia (Bulgarie)
ул. Чепино 8

Искрен поздрав на фамилия Златарски от Златна Прага. Добре съм и желая вам всичко добро. Моето писмо може би ще завари Васила ректор¹⁰.

А. Иширков

Поздрав и от мен.

Ст[ефан] Петков

№ 11. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски със сведения от конгреса по византология в Белград (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 9. Оригинал. Ръкопис.)

Белград, 13 април 1927 г.

Драги Василе,

Сбърка дето не дойде¹¹. Всички питат за теб. Извинявам те с тежестта на I₂¹². Поздрав до теб, булката и Дора¹³. Аз съм добре, но се уморявам, [а]ма малко.

Твой А. Иширков

№ 12. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски с поздрав от Хановер (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 10. Оригинал. Ръкопис.)

Хановер, 22 юли 1929 г.

Драги Василе,

От хубавия Хановер пращам искрен поздрав до всички ви в къщи. Здравейте.

А. Иширков

№ 13. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски с обещание да му донесе от Рим фотография на Кирил и Методий (НА БАН, ф. 9к, оп. 1, а.е. 173, л. 11. Оригинал. Ръкопис.)

Рим, 7 септември 1929 г.

Драги Василе,

Много здраве на теб, Славка, Креса и роднини от Рим, дето от няколко дена насам се разсипвам от ходене по стъгди¹⁴, черкви, катакомби, форуми и т.н. Ще ти донеса хубава фотография на братята Св. Кирил и Методия, според фреска от църкв[ата] „Св. Климент“¹⁵.

А. Иширков

Варна, 15 август 1930 г.

Драги Василе,

От хубавата Варна, пращам [поздрави] на цялото семейство. Още не съм се къпал, а стоя главно на терасата, от гдето гледам смесения и женски плаж – с мене е Цонка Ватева¹⁶ – хубаво би било тук за Креса.

А[настас] И[ширков]

БЕЛЕЖКИ

¹ През зимното полугодие на учебната 1900/1901 г. Иширков е изпратен на специализация в Париж.

² В края на септември и началото на октомври В. Н. Златарски отсъства от София заради женитбата си в Русе със Славка Маркова. Първоначално сватбата му е била насрочена за 24 септември 1900 г., но е отложена за 1 октомври 1900 г., което е попречило на Иширков да присъства на церемонията, тъй като е трябвало да отпътува за Париж.

³ Гаврил И. Кацаров (1874–1958), историк, археолог и етнограф, професор по история и археология на източните и класическите народи в СУ, близък приятел на Иширков и Златарски.

⁴ Иширков, А. Западната граница на Македония и албанците. – Библиотека на Славянска беседа, IV, 1908, № 1, 64–92. Вероятно Иширков е искал В. Н. Златарски да изпрати до някого отпечатащи от статията.

⁵ Използвано в смисъл на: „Бъдете здрави!“

⁶ Климатичен курорт в планината Харц, провинция Саксония-Анхалт, Германия.

⁷ Днешният курорт Карлови Вари в Чехия, по онова време в границите на Австро-Унгария.

⁸ Стефан Петков (1866–1951), ботаник, професор по ботаника в СУ.

⁹ Иширков и Петков са в Прага за да участват в Първия конгрес на славянските географи и етнографи, провел се от 4 до 8 юни 1924 г. Проф. Иширков изнася доклад „Характерни черти на българските градове“ в секция „Антропогеография и икономическа география“, публикуван под заглавието „Характерни черти на градовете в Царство България“. – Годишник на Софийския университет, Историко-филологически факултет, кн. XXI, 7, 1925, 1–26. Проф. Ст. Петков чете доклад „Върху хоризонталното и вертикално разпръскване на известни групи талусни растителни организми в България“ в секция „География на растенията“.

¹⁰ Васил Златарски на два пъти е ректор на Софийския университет – от 6 септември 1913 до лятото на 1914 г. и от 25 юни 1924 до 24 юни 1925 г.

¹¹ В Белград през април 1927 г. се провежда Вторият международен конгрес по византология. Иширков участва с доклад върху прохода Сидера в Стара планина (дн. Ришки проход, със старо име Чалъкавашки проход, описан като Σιδήρά (Сидера) първо от Иречек (1877), а след това и от Каниц (1880). Съчинение със заглавие „Чалъкавашки проход в Стара планина“ Иширков публикува в Годишник на Софийския университет, Историко-филологически факултет, кн. VII, 3, (за 1910–1911), 1913, 1–25.

¹² Става въпрос за книгата на Васил Н. Златарски „История на българската държава през средните векове. Том I. Първо българско царство. Част 2. От славянизацията на държавата до падането на Първото царство“. С., Държ. печ., 1927. XVI, 892 с. Проф. Златарски е ангажиран с преглеждането на коректурите на книгата и затова не пътува до Белград. За повече подробности вж. *Креса Златарска-Годорова*. Баща ми Васил Златарски. С., 1975, 162–163.

¹³ Племенница на Златарски, родена 1905 г., дъщеря на сестра му Виктория Петрова.

¹⁴ Площади (остар.).

¹⁵ Църквата-базилика „San Clemente“ („Св. Климент“). Там е погребан Константин Кирил-Философ. На една от стените има изображение на Кирил и Методий като светци.

¹⁶ Цонка Ватева (1905–1987), близка родственица на Иширков, дъщеря на Стефан Ватев (1866–1946) – лекар-педиатър и антрополог, професор по детска медицина в СУ. Иширков и Стефан Ватев са първи братовчеди, деца на дъщерите на ловешкия кожухар Цочо Дочев Хитров – Мария Иширкова и Цонка (Стефана) Ватева. През 1894 г., когато Министерството на народното просвещение спира стипендията на Иширков, братовчедите му Стефан и Иван Ватев поемат издръжката му в Лайпциг, за да може той да завърши специализацията си и да защити доктората си по география.

Фиг. 2. Документ № 7. Пощенска картичка от Ан. Иширков до В. Н. Златарски от Брашов, с дата 18 септември 1912 г.